

1. ÚVOD

1.1. VŠEOBECNĚ

- (1) Tato příručka obsahuje údaje a pokyny pro zajištění bezpečného provozu. Jsou v ní uvedena základní technická data, technický popis letounu, rozsah prací během letového dne, instrukce pro běžné ošetřování letounu až do prohlídky po 100 hodinách provozu. Dále jsou uvedeny pokyny pro zimní provoz, mazací plán a přehled doporučených provozních hmot.
Kapitola DODATKY obsahuje doplňkové informace.
- (2) Příručka neobsahuje postupy pro demontáže, montáže, opravy a postupy pro provedení prohlídky po 600 hod. provozu a postupy pro provedení generální opravy po 1200 hod. provozu, je-li drak letounu udržován v systému generálních oprav. Tyto informace jsou obsaženy v OPRAVÁRENSKÉ PŘÍRUČCE.
Dále tato příručka neobsahuje informace o provádění prohlídek „A“, „B“, „C“ při systému údržby draku bez generálních oprav. Informace o prohlídkách draku a jeho systémů letounu „A“, „B“, „C“ jsou obsaženy v „PŘÍRUČKÁCH PRO PROVOZ LETOUNU Z 142 BEZ GENERÁLNÍCH OPRAV DRAKU část 1 a 2“.
- (3) Údržbu a kontrolu přístrojů a agregátů popisuje příručka „PŘÍSTROJE A AGREGÁTY POUŽITÉ NA LETOUNECH Z 42M, Z 42MU, Z 142 A Z 43“. Intervaly pro předepsané práce přístrojů a agregátů a jejich životnosti jsou v kapitole 7 tohoto Technického popisu a návodu k obsluze letounu.
- (4) Pokyny, instrukce a doporučení, uvedené v této příručce, byla ověřena v provozu a je v zájmu uživatele, aby je obsluhující personál znal a důsledně plnil.
- (5) Dokumentace pro provoz a obsluhu
Letová příručka letounu Z 142
Technický popis a návod k obsluze letounu Z 142
Oprávérenská příručka letounu Z 142
Příručka pro provoz letounu Z 142 bez GO část I, II
Přístroje a agregáty použité na letounech Z 42M, Z 42MU, Z 142, Z 43
Technický popis a návod k obsluze motoru M 337A, AK, M 332A, AK, M 137A, AZ, M 132A, AK v platném znění
Provozně technická příručka vrtule V 500 A v platném znění
Katalog náhradních dílů letounu Z 142
Album vůlí, rozměrů a tolerancí letounu Z 142
Příručka pro provoz a údržbu předového podvozku typu 793-HPK-185-19, 793-HPK-185-19-7 dle stavu.

1.2. ZMĚNY

1.2.1 Všechny změny nebo doplňky této příručky se provádějí následovně:

- 1) Výrobce letounu zašle držiteli příručky závazný bulletin se změnou nebo s novými - opravenými listy příručky.
- 2) Držitel příručky je povinen:
 - a) provést zápis o obdržené změně do SEZNAMU ZMĚN - článek 1.2.2
 - b) provést změnu dle bulletinu nebo vyměnit původní listy za nové - opravené listy, označené datem vydání a zkratkou Rev.

POZNÁMKA

Změněné nebo doplněné části textu budou označeny po straně listu svislou čarou.

1.2.2 Seznam změn

Poř. číslo změny	Číslo bulletinu, kterým byla změna předepsána	Číslo stran, kterých se změna týká	Datum vydání nových listů	Datum výměny listů a podpis
1	Z 142/3	106	Rev. 6.1.1981	
2	Z 142/10	88, 92	Rev. 1.1984	
3	Z 142/15	77	Rev. 1985	
4	Z 142/17	36, 80, 81	Rev. 1985	
5	Z 142/18	80	Rev. 9.1985	
6	Z 142/24	106	Rev. 9.1989	
7	Z 142/25	80, 82, 83, 84, 123	Rev. 1988	
8	Z 142/27	1, 103	Rev. 9.1989	
9	Z 142/28	1, 103	Rev. 4.1990	
10	Z 142/29	11	Rev. 7.1991	
11	Z 142/33	5, 103, 105, 106A, 106B, 106C, 107A, 107B, 107c, 107D, 107E, 108, 110	Rev. 20.10.1991	
12	Z 142/34a, 35a	4, 5, 7, 109, 110, 110A, 110B, 110C, 110D, 110E, 110F	Rev. 17.11.1995	
13	Z 142/36a	4, 5, 6, 7, 58, 65, 98, 103A, 103b, 103C, 106A, 106B, 106C, 108, 109, 110A, 110B, 110C, 110D, 110E, 115, 116, 117, 118	Rev. 12.11.1996	
14	Z 142/42a	8, 103A	Rev. 31.10.2000	
15	Z 142/43a	8, 103A, 103A	Rev. 15, 23.11.2000	
16	Z 142/44a	8, 103A	Rev. 16, 24.11.2000	
17	Z 142/46a	8, 103A	Rev. 17, 13.4.2001	
18	Z 142/47a	4, 7, 8, 73, 93, 96, 101, 104, 106C, 108, 109, 115, 116, 117	Rev. 18, 10.5.2001	
19	Z 142/48a	8, 103A	Rev. 19, 25.1.2002	
20	Z 142/43a-Rev. 1	8, 103A	Rev. 20, 20.5.2003	
21	Z 142/50a	8, 103A, 103B	Rev. 21, 23.5.2003	
22	Z 142/49a	8, 103A, 103B	Rev. 22, 25.7.2003	
23	Z 142/51a	7, 8, 88, 89, 103B, 104, 106A, 106C, 107A, 108, 109	Rev. 23, 20.11.2003	
24	Z 142/51a-Rev.1	8, 103B, 104	Rev. 24, 14.1.2005	

POZNÁMKA

Vyplňuje držitel příručky dle článku 1.2 - Změny.

7. PROHLÍDKY

7.1. Drak letounu

Údržba draku letounu může probíhat v systému :

- a) s prováděním generálních oprav (dále s GO)
- b) bez provádění generálních oprav (dále bez GO)

7.1.1 Všeobecně

1a) 1. Celková doba bezpečného únavového života letounů Z 142 s **nezesílenými křídly** (letouny, u nichž nebyl proveden Závazný bulletin Z 142/43a nebo Z 142/43a-Rev. 1), u kterých došlo k datu 31.srpna 1999 k **překročení** povoleného limitu **190 letových hodin** pro provoz v kategorii AKROBATICKE (A) a CVIČNÉ (U) a u nichž byl proveden závazný bulletin Z 142/42a je **3600 letových hodin**.

2. Celková doba bezpečného únavového života letounů Z 142 s **nezesílenými křídly** (letouny, u nichž nebyl proveden Závazný bulletin Z 142/43a nebo Z 142/43a-Rev. 1) u nichž byl proveden Závazný bulletin Z 142/49a je **4800 letových hodin s omezením** provozu v kategorii AKROBATICKE (A) a CVIČNÉ (U) **na 190 letových hodin**. Od celkového náletu 3600 letových hodin smí být letoun provozován pouze v kategorii NORMÁLNÍ (N).

1b) Celková doba bezpečného únavového života letounů Z 142 **se zesílenými křídly** (letouny, u kterých byl proveden Závazný bulletin Z 142/43a nebo Z 142/43a-Rev. 1) u nichž je během provozu **dodržována** četnost násobků stanovených spektrem zatížení CAA-FAA je **5500 letových hodin bez omezení** provozu v kategorii AKROBATICKE (A) a CVIČNÉ (U).

1c) Celková doba bezpečného únavového života letounů Z 142 **se zesílenými křídly** (letouny, u kterých byl proveden Závazný bulletin Z 142/43a nebo Z 142/43a nebo Z 142/43a-Rev. 1) u nichž je během provozu **překračována** četnost násobků stanovených spektrem zatížení CAA-FAA je **5500 letových hodin s omezením** provozu v kategorii AKROBATICKE (A) a CVIČNÉ (U) **na 700 letových hodin**.

Po dosažení bezpečné doby únavového života 700 letových hodin provozu letounu v kategorii AKROBATICKE (A) a CVIČNÉ (U) při překračování četnosti násobků stanovených spektrem zatížení CAA-FAA smí být letoun dále provozován bez výměny křídel pouze v kategorii NORMÁLNÍ (N).

Provozovatel letounu je povinen zaznamenávat informace o akrobatickém letu do letadlové knihy.

Akrobatickým letem se rozumí let od okamžiku vzletu po přistání, v jehož průběhu se provádí akrobatické prvky povolené Letovou příručkou pro třídu A a U. Akrobatické lety se v letadlové knize označují symbolem A.

1d) Letouny Z 142 vybavené **zesílenými křídly** (letouny, u kterých byl proveden Závazný bulletin Z 142/43a nebo Z 142/43a-Rev. 1) mohou být provozovány v **systému aktivního řízení doby bezpečného únavového života** na základě vyhodnocování záznamů z registračního akcelerometru AMU1.

Celková doba bezpečného únavového života může být u letounů vybavených registračním akcelerometrem individuálně změněna s ohledem na skutečný zaznamenaný druh provozu letounu.

V případě, že je letoun provozován s odlišnou velikostí a četností násobků stanovených spektrem CAA-FAA je s tím související změna celkové doby bezpečného únavového života oznámena ÚCL České republiky na formuláři Z 142-AMU1/2. ÚCL ČR po schválení zašle formulář na úřad civilního letectví země, kde je konkrétní letoun registrován k validaci a předání provozovateli. Vyrozměnění o změně doby bezpečného únavového života formou schváleného formuláře č. Z 142-AMU1/2 bude provozovateli zasláno nejpozději 500 letových hodin před ukončením provozu letounu (v případě zkrácení doby BÚŽ pod 5 500 letových hodin) nebo při dosažení 5 000 letových hodin (v případě prodloužení doby BÚŽ nad 5 500 letových hodin). Formulář s uvedenou změnou celkové doby bezpečného únavového života musí být vložen do TECHNICKÉHO POPISU A NÁVODU K OBSLUZE LETOUNU Z 142, část 7.1.1, strana 103A. Takto změněná celková doba bezpečného únavového života nahrazuje celkovou dobu bezpečného únavového života uvedenou v TECHNICKÉM POPISU A NÁVODU K OBSLUZE LETOUNU Z 142, část 7.1.1, strana 103A body, 1b), 1c).

- 2) Doba skladování pryžových hadic od data jejich výroby je max. 5 let. Životnost pryžových hadic od data jejich montáže na letoun je max. 10 let. Provedení celkové demontáže hadice z letounu po uplynutí prvních 5-ti let provozu znamená ukončení její životnosti. Pokud je letoun vybaven teflonovými hadicemi AEROQUIP (dle závazného bulletinu Z 142/48a) je jejich životnost neomezená.
- 3) Životnost noh hlavního podvozku je 2 500 letových hodin. Toto omezení může být překročeno až do celkového počtu 11 000 přistání pokud provozovatel daného letounu prokazatelným způsobem registruje počty přistání.
- 4) Životnost příďového podvozku je 3 500 letových hodin. Toto omezení může být překročeno až do celkového počtu 15 000 přistání, pokud provozovatel daného letounu prokazatelným způsobem registruje počty přistání.

7.1.1.1 Systém údržby draku letounu s GO

V této příručce jsou uvedeny pouze prohlídky draku po prvních 25, prvních 50 a každých 100 letových hodinách.

Rozsah prací při 600 hodinové prohlídce a při generální opravě je uveden v OPRAVÁRENSKÉ PŘÍRUČCE.

Přehled intervalů prohlídek (v systému s GO)

Interval letových hodin	Celkový počet letových hodin	Prohlídka nebo generální oprava (GO), časové omezení
prvních 25 ± 5	25	Prohlídka po prvních 25 hodinách od výroby letounu nebo GO
prvních 50 ± 5	50	Prohlídka po prvních 50 hodinách od výroby letounu nebo GO
každých 100 ± 10	100 a násobky 100	Prohlídka po 100 hod., nejpozději po 1 roce od poslední 100 hod. prohlídky
každých 600 ± 25	600 a násobky 600	
každých 1200 ± 50	1200 a násobky 1200	

7.1.1.2 Systém údržby draku letounu bez GO

Rozsah prací při prohlídkách "A", "B", "C" a podmínky přechodu ze systému s GO na systém bez GO je uveden v PŘÍRUČCE PRO PROVOZ LETOUNU Z 142 BEZ GENERÁLNÍCH OPRAV DRAKU, část 1 a 2.

- (1) Prohlídka typu "A", která bude prováděna po každých 100 nalétaných hodinách (tolerance + 5 hodin) nebo po 1 roce provozu.
- (2) Prohlídka typu "B", která bude prováděna po každých 500 nalétaných hodinách (tolerance + 10 hodin).
- (3) Prohlídka typu "C", která se bude provádět po každých 1500 nalétaných hodinách (tolerance + 50 hodin).

UPOZORNĚNÍ:

1. LETOUNY S PRODLOUŽENOU ŽIVOTNOSTÍ DO 4800 LETOVÝCH HODIN (viz bod 1a, odst. 2.):
 - PŘI NÁLETU 3600 LETOVÝCH HODIN BUDE NA LETOUNU PROVEDEN ZÁVAZNÝ BULLETIN Z 142/49a.
 - POTÉ BUDOU NA LETOUNU PRAVIDELNĚ PROVÁDĚNY POUZE 100 HOD. PROHLÍDKY A KAŽDÝCH 200 LETOVÝCH HODIN PROHLÍDKY TECHNICKOU KOMISÍ VÝROBCE LETADEL.
2. DOBA PROVOZU, O KTEROU BYL PŘEKROČEN HODINOVÝ INTERVAL, MUSÍ BÝT ZAHRNUTA JAKO ODLÉTANÁ DOBA DO TERMÍNU PRO PŘÍŠTÍ PROHLÍDKU. TOLERANCE NESMÍ BÝT VYUŽITA K ODDÁLENÍ PŘÍŠTÍ PROHLÍDKY.
3. PO PRVNÍCH 50-TI ± 5 HODINÁCH OD VÝROBY NEBO PROHLÍDKY "C" PROVEĎTE 50-TI HODINOVOU PROHLÍDKU

ÚMYSLNĚ VOLNÁ STRANA

- 103 C -

Technický popis a návod k obsluze Z 142
Rev.: 12. 11. 1996

7.1.2 Prohlídka po prvních 25 hodinách

- (1) Kontrolovat dotažení a zajištění matic závěsů křídel.
- (2) Dotáhnout šrouby na krytech palivových nádrží a na laminátových krytech karosérie a na příďových nádržích.
- (3) Kontrolovat závěsy hlavního podvozku: vůli v závěsech, dotažení a zajištění matic.
- (4) Kontrolovat dotažení a zajištění matic na závěsech stabilizátoru.

UPOZORNĚNÍ

Pro kontrolu hlavních závěsů křídel je třeba demontovat kryty horních závěsů křídel a kryty dolního závěsu křídel. Pro kontrolu dotažení matic závěsů stabilizátoru sejmut zadní kryt trupu.

Postup při kontrole závěsů hlavního podvozku:

- Demontovat spodní kryty u kořene křídla a spodní kryt trupu.
- Letoun zvednout na zvedacím zařízení tak, aby hlavní podvozek byl odlehčen.
- Kontrolovat, zda v závěsech podvozku není vůle. Vůle se zjistí střídavým zatažením a zatlačením na pružiny podvozku vpřed a vzad.
- Zjištěnou vůli odstranit poklepem na horní stranu klínové vložky po předchozím uvolnění dvou šroubů přidržujících tuto vložku a přístupných po demontáži spodních krytů, krytů u kořene křídla a spodního krytu trupu.
- Šrouby klínové vložky dotáhnout a zajistit.

7.1.3 Prohlídka po prvních 50 hodinách

- (1) Sejmout spodní kryt na trupu, kontrolovat řízení (dorazy, zajištění) a palivovou instalaci (těsnost, zajištění)
- (2) Kontrolovat napnutí a stav lan směrového řízení, ovládání klapek a vyvažování
- (3) Kontrolovat a ošetřit baterii (množství a hustota elektrolytu, baterii dobít)
- (4) Motor ošetřit dle pokynů uvedených v průvodní dokumentaci výrobce motoru viz. bod 1.1.(5) této příručky.

UPOZORNĚNÍ:

Pravidelné ošetření motoru včetně výměny oleje provádět v intervalech uvedených v průvodní dokumentaci výrobce motoru viz. bod 1.1.(5) této příručky.

DOPORUČENÍ:

Napnutí lan řízení doporučuje výrobce kontrolovat dynamometrem (např. typu IN-11). Hodnoty pro kontrolu:

lana nožního řízení	350-450 N(35-45 kp)
lana podélného vyvážení	60-80 N (6-8 kp).

7.1.4 Prohlídka po 100 hodinách

se provádí pravidelně po 100 hodinách nebo po roce provozu podle toho, která doba je kratší. Jejím účelem je kontrola a přezkoušení důležitých systémů a částí bez jejich rozebírání a jen v nutných případech s jejich částečným rozebráním.

Rozsah prohlídky:

Před zahájením prohlídky letounu umýt, vyčistit kabinu, sejmut kryt na spodní části trupu a kryt zadní části trupu.